

Do nauczycieli będących opiekunami szkolnych wycieczek stosuje się zapisy Karty Nauczyciela, a nie Kodeksu pracy.

Podstawą wyjazdu służbowego jest w tym przypadku zatwierdzona karta wycieczki, a nie delegacja. Karta Nauczyciela nie powołuje odrębnych i szczególnych rozwiązań prawnych w zakresie czasu pracy nauczycieli w sytuacji realizacji zadań szkoły w formach innych, niż realizowane w warunkach szkolnych (np. w trakcie wycieczek lub innych imprez wyjazdowych). W związku z powyższym w pełni stosuje się podczas wypełniania tych zadań przepisy dotyczące norm czasu pracy nauczycieli. Stosownie do treści art. 42 ust. 1 i 2 oraz art. 42c ust. 1 KN czas pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć nie może przekraczać 40 godzin na tydzień, rozłożonych na 5 dni pracy.

W ramach czasu pracy i ustalonego wynagrodzenia dla potencjalnie takiego czasu pracy, nauczyciel jest obowiązany do realizacji następujących zadań:

- zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami albo na ich rzecz w wymiarze pensum określonym w art. 42 ust. 3 KN lub ustalonym na podstawie art. 42 ust. 4a albo ust. 7 KN,
- innych czynności i zajęć wynikających z zadań statutowych szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć opiekuńczych i wychowawczych wynikających z potrzeb i zainteresowań uczniów, zajęć i czynności związanych z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym.

Z przepisów tych wynika, iż czas pracy nauczyciela nie ogranicza się wyłącznie do realizacji obowiązkowych godzin pensum, ale obejmuje 40-godzinny tygodniowy wymiar zajęć, w tym poza godzinami obowiązkowymi każdy nauczyciel zobowiązany jest do realizacji zadań statutowych szkoły. Kilkundniowy wyjazd uczniów na wycieczkę klasową jest zadaniem statutowym szkoły. Ogólne zasady organizowania przez szkoły imprez wyjazdowych powinny być określone w statucie szkoły, a szczegółowe - w wewnętrznym regulaminie (procedurze) przyjętym w szkole, zatwierdzonym przez dyrektora szkoły.

Zatem do nauczycieli uczestniczących w wycieczkach szkolnych w roli opiekunów stosuje się przepisy ogólne dotyczące czasu pracy nauczycieli i podstawą wyjazdu służbowego nauczyciela jest podpisana i zatwierdzona przez dyrektora szkoły karta wycieczki, a nie delegacja.

W realizacji imprez wyjazdowych z uczniami, w stosunku do nauczycieli uczestniczących w tego rodzaju zajęciach w roli opiekunów dzieci i młodzieży przepis art. 775 § 1 Kodeksu pracy nie znajduje zastosowania. Zgodnie z tym przepisem pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z

podróżą służbową.

Tymczasem należy zauważyć, że nauczyciel wyjeżdżający z uczniami na wycieczkę w roli opiekuna, zadania opiekuńczo-wychowawcze wykonuje już od chwili powierzenia jego opiece uczniów. Jego rola nie sprowadza się zatem wyłącznie do wykonania zadania służbowego poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy lub poza stałym miejscem pracy.

Nauczyciel ponosi pełną odpowiedzialność za powierzonych jego opiece uczniów od momentu rozpoczęcia wyjazdu, w trakcie wyjazdu, aż do jego zakończenia, czyli powrotu uczniów do umówionego miejsca, w którym opiekę nad uczniami przejmują rodzice. Niedopuszczalne jest bowiem prowadzenie jakichkolwiek zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę bez nadzoru upoważnionej do tego osoby.

Przydatne akty prawne:

[Ustawa](#) z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.);

[Ustawa](#) z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm)